

ŽENSKÁ HLÍDKA

Podatelka M. Burečková

J. V. SLÁDEK:

LET SI DÁL.

Let si dál, kam blaho tvoje odnáší tě teď, nestáří ti srdce moje, hleděj jiné, — let.

Svět je velký, svět je širý, dost jich najdeš, vím, což ti dnes ten koutek širý, jemuž byla's všim!

Let si dál, kam blaho tvoje odnáší tě teď, hleděko, ty, duše moje, let si dál, let.

Ale až se mraky sklenu tam, kde teď je jas, s tou peruti unavenou, vrať se ke mně zas.

PRÍSPĚVKY NA VÁLKU POSTÍZENÉ KRAJINY:

- Celkem odevzdáno ČNS. \$200.45
- Pí. M. Stodolová, Wakita, Okla. 50
- Pí. Lud. Knotková, Ravena, Nebr. 10
- Pí. Anna Mareštinová, San Gregorio, Cal. 2.00
- Pí. Františka Svobodová, Missoula, Mont. 50
- Celkem ve schůzi, dne 4. ledna, odevzdána částka. \$ 3.10

“VĚLKY” Č. N. S.

Jak jest milým našim čtenářům již ze zpráv listu tohoto známo, česká Omaha se přece trochu vzmařila a české ženy založily odbočku, tak zvanou “Věelky”, při Česko-Národním Sdružení.

Jak jsem již několikrát v tomto listě podotkla, že naše povinnost na prvním místě náleží této naší nové vlasti, avšak nezabraňuje nám konati též naši povinnost vůči staré matce Čechii. Jsem jista, když každá z nás věnuje den času Strýci Samovi, že bude spokojen a že ještě nalezneme dosti času ve zbývajících šesti dnech, bychom vykonaly svou svatou povinnost vůči naší české vlasti.

Česká žena dovede pracovati, jen když chce a má dobrou vůli a věnuje trochu uvažování lidskosti. Je skutečně ještě mnoho českých žen, které běrou tuto hroznou světovou válku jen tak na zdar Bůh; myslí, že se to jich netýče, aniž připouští si jakou starost o trpící mužstvo v zákopech na frontách válečných.

Jsem jista, že po zralém uvážení jedna každá žena česká se vzhopí a bude konati svoji povinnost a to nejen vůči této zemi, ale i také bude pracovati v úle “Věelky” Č. N. S.

Je povinností jednoho každého z nás v této napjaté době přispěti něčím, když ne prací, tož hmotně. Nevynasazujeme-li se samy pracovati z lásky a dobré vůle, tož může přijíti doba, že bychom k tomu domněny byly. V tomto případě výmluvy jsou nepřijatelné, poněvadž každá žena je schopna něco vykonati. Které nebudou pracovati pro Červený kříž, nebo v úle “Věelky”, může přijíti doba, že všechny ty budou považovány za nepřátelské zemi této a pak podle toho bude s nimi zacházeno.

Až sem bude vozeno raněné mužstvo z evropských bojišť a práce pro ně bude zapotřebí, tu nastane doba, kde každá a každá Američanka se bude tázati: Proč ten a ta nicheo ještě nevykonali pro úlevu utrpení mužstva na frontách a pakli se budou ještě zdráhati, může se jim dostati toho samého označení jako Němcům.

Čtění čtenářky, toto je doba vážná a vyžaduje napnutí každé síly národa amerického, jehož jsme i my, Čechové, jednou součástí, tak aby byla zlomena moc militaristické autokracie a odvážného nepřítele Slovanstva — Germanie.

Dnes žijeme v zemi svobody, kde je ta nejdemokratičtější vláda na této zeměkouli, ale nena-pne-me-li všechny síly, by tento boj byl vítězným, můžeme propadnouti a pak bychom byli otroky vzpurnosti. Německé vítězství nespůsobí jen na mužské síle v boji, ale také na dobré obraně za bojštěm, a to jsou ženy a mužstvo neschopné boje.

Soutě a milosrdství žen jsou balsámem mužstvu v zákopech a protož každá žena by se měla vy-

šimouti nad sobecké vlivy a přiložiti ruku ke dílu pro humanitu a sebezachování.

Nuže, vzhůru! každá deero Čechie, máš dvě povinnosti — první k této zemi a druhou pro starou vlast, pro níž českoslovenští dobrovolníci, nespadažící ku vojenské službě pro tuto zemi, jeli bojovati se spojenci a pro něž naše “Věelky” musí pracovati a býti jim morální podporou, jakož i je povzbuzovati v díle za práva malých národů a k dosažení vítězství pro světovou demokracii!

Čas k dílu, ženy české, která z vás se bude zdráhati pracovat s dobrým svědomím!

Šicí odbor ženského vojenského odboru zahájí svoji činnost již příští středu a je žádoueno, by se co nejvíce žen šiti sčítátek, neboť, jak ve schůzi předsedek, dne 3. t. m., oznáměno, do 14. t. m. musí být veškerá práce dohotovena a odevzdána do hlavní úřadovny, tak aby mohla zásilka býti okamžitě odeslána do Francie.

Náš šicí odbor nenohl v šiti pokračovati po čas prázdnin, ježto škola nebyla vytápěna a proto je třeba, bychom čas nyní nabradily. Nově založené “Věelky” ČNS. budou moci rovněž užívati místnost a stroje stávající již organizace, jakmile totiž budou mít látku k práci. Je jenom žádoueno, aby se všechny ženy české na práci této podílely.

Kdo nezná své povinnosti vůči zemi, již je občanem, měl by býti poslán tam, odkud přišel.

Povzbuzení a soucit ženy v boji mužů, za svobodu a práva, je mnohdy zdátelnější, nežli kanony.

Nejhorsím tvorem na světě je žena zrádná v boji za demokracii.

Dnes americké ženy se nelíbí svým společenským postavením v nynějším světovém zápase.

Vlastnost hodna následování pro české ženy.

Ženská Hlídká

Frank Brož, 29. prosince 1917.— Čtění vydavatelé “Pokroku” a paní pořadatelka “Ženské Hlídky”, jakož i všichni čtenáři tohoto dobrého časopisu, předně přijměte ode mne přání k novému roku 1918, z upřímného srdce vám přeji štěstí a zdraví a vydavatelům množství nových předplatitelů a správěných odběratelů. Sám žádám, by mi bylo laskavě promínuto, že jsem se poněkud s předplatným opozdil, ačkoliž mně teprve 25. pros. vyšlo. Měl jsem pevný úmysl napsat delší dopis, stala se mi však nehoda; dne 23. prosince přišel jsem totiž o 3 kusy hovčezího dobytka a sice nejspíše z kornoviny; při odhizení zdechých kusů a stahování s nich kůží jsem ale na dopis úplně zapomněl. Dovoluji si ze své zkušenosti dát výstrahu všem rolníkům, kteří nejsou dobře jisti, že jejich kornoviny nemí úplně dozrálá, aby dobytek do ní vůbec nepouštěli. Já jsem svůj dobytek nechal pásti v kornovině pouze 3 hodiny denně; po celý týden se dobytek taktéž pást a vzdor tomu, že bylo dosti teplo a příznivé počasí a vody a píť též měl dostatek, přece to nebylo nic platným, neboť dvě nejlepší tříleté krávy a jeden roční bulík zdechli. Příkladám předplatné na “Denní a Nedělní Pokrok” a mimo to 50 centů na bavlno pro ty vlastenecké pilné “Věelky”, které obdivujeme při čtení zpráv, jak jsou při tom plateni a šiti zásob pro ty naše hrdinné roky a zvláště české vojny obětavé. Vy české ženy, zastoužte nejvyšší uznání!

Čtění příteli! Přijměte díky za zaslání předplatného a ovšem i za příspěvek pro ty naše “Věelky”, které s takovou příkladnou ochotou podjaly se vskutku díla slechetného a nanejvýše záslužného, neboť platení sveztrů, pouožek, kuklí a šitím nemocenských potřeb velmi těm našim hochům, kteří si vykonávání obtížné vojenské služby jsou všem nepohodám nepřiznivěle počasi zde a zvláště v Francii vystaveni a plným právem tudíž české naše ženy zaslou-

ží uznání a pochvaly. Velice se nám vy i et, vaše manželka zavděčíte, když častěji dopisem o svých zkušenostech do “Ženské Hlídky” zavítáte. Hojného zdaru celé et. vaší rodině přeje — Pořadatelka.

Marie F. Jelínková, Crete, Neb., 20. prosince, 1917. — Čtění redakce a paní pořadatelka “Pokroku”! Dozajista odpustíte, že vás obtěžuji a popřejete místa ve vašem čtěnímu listu těmto několika řádkům. Nemohu odolat, bych nenapsala něco o našem společenském životě. Jak vám zajisté ze zpráv známo, pořádali naši obětiví ochotníci divadlo v prospěch Českého Obvazkového kroužku. Byla jsem přítomná a sledávám, že nepotřebuji chválit, neboť se divadlo chválilo samo. Herci se drželi statečně; výprava a úprava byla výborná a obecnostvo bylo také pozor-né a tiché. Hrál se kus “Vojnar-ka”. Říditel, nyní již zesnulý, pan J. J. Eliáš, nelitoval času ani práce, aby vše bylo dokonalé a skutečně každý šel domů spokojen. V ohledu pořádání divadel a společenského života pan Eliáš zanechal za sebou vskutku skvělou památku! Jen žel, že bylo tak nepříznivé počasí, neboť při tak třeskuté zimě nebylo možno našim příznivcům z dalších farem se dostat. Jsem členkyň Českého Dámského Obvazkového Kroužku, v němž pracujeme upřímně, vytrvale a nestaráme se o jiné; je nás přes 50 údkyn a pracujeme co české ženy; odesíláme naši práci pod českým jménem a jsme vždy odměněny pochvalou. Jsme vděčny a hrdy na to, že jsme pod záštitou Českého Národního Sdružení. Je zde též americký kroužek, který rovněž s úspěchem pracuje a jest jich přes sto. Je mezi nimi asi třicet českých žen; my jim to přeje-me, vždyť pracujem pro jeden a ten samý účel. Američky jsou nám velmi přízniví; pořádali jsme totiž večeri pro ten samý účel a ten samý večer, kdy prodali jsme na 200 listků a to nejvíce Američkám od toho obvazkového kroužku. S pozdravem a přáním mnoha zdaru v novém roce 1918 dopis svůj končím.

Čtění přítelkyň! Přijměte díky za dopis a přání k novému roku. Činnost v jmenovaném kroužku slouží vám, českým ženám, zajisté ku etí, nebož důkaz podali vám jak sama píšete, Američky, kteréžto uznání nechtě vás povzbuzuje ku další a zvýšené činnosti. Ovšem více svornosti by velice záslužně našemu podniku znamenitě prospělo. Doufajte, že esem i v tom ohledu nadejde náprava. Velice se nám zavděčíte, když častěji dopisem do naší Hlídky zavítáte. Hojného zdaru v novém roce přeje vám Pořadatelka.

Frances Otoupalíková, David City, Nebr. — Čtění paní pořadatelka a draží čtenáři, přijměte ode mne srdečný pozdrav! Nuže, draží přítel, máme již po těch vždy tolik vítaných a tak zvaných veselých vánočních svátcích, ačkoli, jak asi všichni víme a dozajista cítíme, nebyly a ani neohlby býti tak veselá a radostná jako jiná léta, neboť snad v každé rodině někdo scházel a pakli někde ne, tak tam zase vzpomínali — zdali pak za rok budeme všichni pohrouadě. Někteří matka mnohou slzu uronila při pohledu na prázdné místo u stolu, kde miláček její sedával. Jiná matka opět hrozí se pomyslením, že její milé dítě brzo odejde a bude již scházet. Milé matky, vím, že jest nás hojně, které jsme tyto myšlenky měly na stědře večer při obvyklém strouku, kdežto draží se radovali. Nikdo nedověde a nemůže ety matky pochopit a ocenit. Otec snad pro dítě tolik netrpí; sestry a bratři, ti mají pak docela jiný cit; ti se také tolik netrápí. Vskak matka přecasto nemůže pro lítost sousta pozřít; nebož děti toho ale netuší a snad ani neocení a ocenit nemohou. My jsme též v dětských letech nechtály lítost matky a oteč, — byla jsem jedinou deerou a matka nemohla beze mne býti — matka přiběhla za mnou s pláčem (bylo to čtyři hodiny vzdálenosti) a bėdovala, že mne tak daleko prodvali, kdežto já se smála, proč tak daleko běži. Ve svých mladých letech nedověda jsem ten matčin smutek pochopit a její vroucí lásku a touhu po, ne ocenit. Ted ovšem to chápeme, když totiž samy trpíme, že i ta naše matky trpely. My děti — bratři a sestry

nedovědli jsme ocenit, když se otec trásl, stará matka lomila rukama, když svého syna na vojnu vypravězela, kdežto já jsem si to tak nebrala, když moji bratři na vojnu odcházeli. Nyní ale vím, co matka vytrpí pro své dítě, když jede s ním loučení. — Vy, milé děti, oceňte svých matek lítost, mějte rodiče v úctě, neboť samy toho též někdy zkusíte. Podruhé vám sdělím o dvou maminkách skutečný příběh. — Teď vám, draží, všem srdečně děkuji za vaši ke mně přiznání a již jste se na mne s důvěrou o pomoc obrátili. Nevíte a ani u-věřit nemůžete mé radosti, že jsem vám prospěla, neboť dříve jsem váhala nějaký lék vám poskytnouti v mnohé, jak sami nejlépe víte, vážné nemoci. — Radostí jsem plakala při vědomí, že moje nepatrné prostředky, proti lékařským lékům, vás vyléčily a často té krásné přírodě dávám přednost, že pro vás tak dobrá bylinka vyrostla a mmon pro vaše neduhy upravena tolik dobra vykonala. Kdyby též bylinky nebylo, tu by snad amnohá nemoc nebyla vyléčena. Vskak jedna nehodí se pro všechny neduhy, neboť každý kořínek chová v sobě jiné látky, jež vždy pro něco jiného se osvědčí. Jest hodné léčivých bylin, že ale se radí jedno pro vše, to nemůže být, to bych ani já vás nevyléčila. Já léky připravuji podle příznaků nemoci. Pročez si více všimněte té krásné přírody, která tolik dobra vám i mně poskytuje a jí děkujte za vyléčení. Všem vám srdečně děkuji a přeji úspěšný nový rok!

Čtění přítelkyň! Máte pravdu, že je mnoho a mnoho matek, které letošní svátky oslavovaly smutně, neboť matka, když měla 10 dětí a jedno scházelo z houfu, přec jen pro ně bule truchlit. Doufajme však, že tento nový rok nám přinese trochu naděje a že se vše v lepší obrátí. Srdečně vás zdravím a přeje vám jen vše dobré Pořadatelka.

ČIM BY MĚLA BÝTI ŽENA?

Ženy, chtěla bych, aby moje slova, jež budete čísti, dolehla na vaše srdce jako železná balva, chtěla bych, aby rozžhářila vaše nitro, vaše duše tím ohněm bolesti, a zase velké naděje v budoucno, který spaluje mi prsa při pomýšlení, jak žijeme.

Čím by měla být žena?

Světlem, které jasné ozaruje dráhy lidstva — celá její bytost by měla jiskřiti, jak jiskří hvězda v černých nocích na cestu bloudivcům. V našich rukou by měly pláť pochodné osvěty, pokroku — my měly bychom státi v předních řadách průkopníků za lepší život, lepší bytí lidstva — z našich srdcí měly by se vleváti papsky naděje a síly v mozky mužů spějící k metám života — slovo žena mělo by uzdravovati a křísiti vše svadlé, mělo by míti moce slunce vzbuzujícího z hlubin svým teplem radost v nitru dětí země — a užiji slov básníkových — měly bychom býti jako hořící hvězda, jež hvězdami protíná si zářivou dráhu, měly bychom býti jako vzepjatá skála, jež mezi skalaní přímo chce k výši.

Nejsme! — Žena není oním světlem, v jejích prsou ještě nezažehlá plamen svobody a pochopení toho, co děje se kol nás. V našich srdcích dríme tolik síly, jsme schopny nadišské lásky a obětavosti a přece jsme posud otrokyni svého okolí, život plyne kol nás ve všech svých krásách a stínech, aniž bychom měla vliv na jeho tok.

Kde máme hledati kořen všeho zla, proč jdeme tak pomalu za našimi ety?

Poněvadž činíme, nebo alespoň snažíme se činiti vše to, co koná muž, a nikoliv, co káže nám naše srdce, svědomí, co velí nám konati život sám.

Nemáme odvahu zasáhnutí do dějin práce vlastní svobodnou rukou, potlačujeme v sobě hlas volající nás k vyššímu uplatnění se a spokojujeme se vědomím, že naše práce jde těmže kolejením, jako práce mužů. A práce veliké většiny mužů je špatná. Nemí to radostně závodění o palmu vítězství, ale ubíjející mečnický žiti ode dne ke dni, vydělávání si chleba od večera do rána, hledě a tristnostě napokojení se, že budu míti zítřka co jísti.

Kde je ono vnitřní teplo práce? Kde je štěstí dokonání díla a

kde jsou výsledky té práce?

Ženy! My musíme se tu odpoutati od muže, my musíme zasáhnutí samy, bez cizích příkladů a cizí pomoci v běh života, my musíme si vzít za příklad nikoliv muže, ale skutečný život sám, ten život, který vidíme denně přehatí pod rukama, a jenž dosud je nám nedostupným. Žena musí si uvědomiti, že je svobodnou a samostatnou dělnicí na poli práce, nesmí čekat, co řekne jí na vykonané dílo muž, ale její vlastní svědomí jí musí bule pochváliti neb odsouditi. A tato jediné správná emancipace, toto vymanění se ze zlých cest, na nichž kráčí veliký díl mužů u vědomí, že čini dobře, jen to přinese nám samostatnost, ba více, ono povznese nás na první v životě, a žena, chápající život, s tím větší láskou vrátí se pak a přilne k muži, aby jej samého vy-zvedla z cest zla a hrůchu, a vrátila ho sobě a životu.

Není to sobectví, není to pýcha, ale láska k čistě práci, láska ke smyslu života a konečně láska k mužům samým nám velí, abychom ustaly bráti si příklady z nich, ale abychom světlo povzbuzení a sílu hledaly v sobě.

Žena, pochopivši svůj vlastní svět a své poslání v něm, tím úžeji přimkne se k muži, stane se mu druhou matkou, přítelkyní, a muž pozná, že nežní již jen to, co on, a nenapodobuje každý jeho krok, at špatný či dobrý, ale myslí a jedná samostatně neodváží se, ba sám hrozí se toho, žež ženu považoval, a s fúctou k ní vzhledne, jako ke své družce, která jemu ukázala nové dráhy a nový život.

Utláčujete genia a on přece mohlutností svého ducha prolomí okovy, kaeřujete vše dobrou a ona přece zvítězí — odstrkujte ženu, vysuňte je si, bude-li pracovati samostatně, musí zvítěziti!

Jste-li pamětliví své důstojnosti, eříte-li žhavě každou kapkou své krve, že máte právo na vlastní život, a že nosíte v prsou vlastní svět, provedete tuto emancipaci duela, nastoupíte nové cesty, nikoliv napodobování příkladů, ale samostatných činů.

A toto naše vymanění se musí zračiti v každém kroku.

Odhodněme tetry, zadržme smích k váznám problémů a počínáme žiti nový život. Nehleděme náš smysl a cíl v marnivostech, dobrodružstvích, ale spějme do oněch závrtných výšin, odkud vše vyslo-kam člověk chtěje správně žiti, jediné se musí vrátiti.

Vím, že přijde doba, kdy žena vrátí se sama sobě, aby obrodila svět a odvrátila muže od špatné cesty.

Sekanina z vemene.

Rozkrájej drobounce kus do měkka uvařeného vemene i s tím tučným, nech dusit na másle a cibuli asi půl libry telečeho masa a pak je též drobounce rozkrájej; nech asi dvě lžice strouhané žemličky s kouskem másla do zlatova usmažit, vlož do ní to rozkrájené vemeno i to telecí maso, nalej na to jeden díl polévky, ve které se vemeno vařilo, jeden díl vína a několik lžic vinného octa (nebo když to chceš dát na tabuli, naceť do toho šťávu z jednoho citronu), dej do toho z půl citronu drobně rozkrájené kůry, lžici drobně rozkrájených kapří a trochu drobně rozkrájené zelené petržele a nech to trochu povařit; potom to dej na hluboký talíř nebo mísu a vůkol udělej věnce ze smažených bramborů.

Zaječí předek na černo.

Rozekej na kousky zaječí předek, přemej ho čistě, vlož do hrnků, přidej k němu dvě rozkrájené cibule, snítku dymianu, tři bobkové listy, kousek zázvoru, asi 20 zrnek pepře, též tolik nového kofeínu; nalej na to 2 díly vody a díl octa, osol a nech to vařit. Když je do měkka uvařen, odstav ho, polévku z něho proced a zaječ sejm.

Málo repy ve Francii.

Skřížen francouzské repy evkrovky jeví značný úbytek, vznesli se za měřítko rok 1913, neboť roku 1917 sklizeno bylo repy méně o 67.9 procent, čili o 148.000.000 bušů. Tento nedostatek repy vysvětluje, proč tak ualchato jest požadován ve Francii dovoz eukru. Rovněž obilí se ve Francii sklízelo pouze asi polovic, jako v normální době. Příčinou málo sklizeň je za jedno nedostatek pracovních sil a za druhé menší rozněr poli pro pěstování obilí,

Sekanina ze zajice.

Zaječí předek rozkrájej na kousky, přemej, osol a vlož na kastrol, dá se k němu jedna celá cibule, kousek slaniny, trochu dymianu a nechá se dusit; když jest hnědý a měkký, obere se maso od kostí a drobně se useká, kosti se dají opět do rendlíku a nechá se to ještě hezky do hněda dusit, pak se na to nasype asi půl lžice mouky a nechá se to mezi častým mícháním hezky ke dnu přišnout, potom se na to naleje sklenice červeného vína a tolik též hovčezí polévky, nechá se to povařit a pak se to procedí. K tomu usekanému masu dá se trochu kapří, 3 sardelle, něco hříbků, vše drobně rozkrájené, nechá se na rendlíku rozpustit máslo, sekanina se dá do něho a nechá se trochu dusit, pak se na to naleje několik lžic té připravené omáčky, aby to bylo jako obyčejná žemlička z masa. Když se to má nést na tabuli, dá se to na mísu a obloží se to smaženými brambory. Kdo by toho více míti chtěl, a měl jen jeden zaječí předek, může dříve nechat na rendlíku do zlatova usmažit půl strouhané žemličky a pak do toho dát tu sekaninu; v tom případě se ale pak udělá omáčka bez mouky, toliko z vína a polévky; ostatně se to stejně okrášlí.

Dusená kachna.

Očist a vykuehej kaclmu náležitě, umyj ji a polož do rendlíku na kus rozpuštěného sádla aneb másla, přidej cibulku a mrkvičku, oboje rozkrájené na listky, trochu štronové kůry, několik zrněk pepře, trochu majoránky, osol ji, přidej sklenici vína a přikryví rendlík pevně pokličkou, nech kaclmu z povolna dusiti, obrátí ji jednou a častěji ji polévaj. Rozkrájej ji potom na úhledné kousky, urovnej je na mísu, oblož je usmaženými brambory a polij je ořechovou šťávou, již jsi byla ryhle svařila s trochu hovčezí polévky.

Roštěnec.

Nakrájej z pěkného zadního masa, aneb ze “svičkové” řízky a každý zvláště notně naklepej a v rozpuštěném másle omoč. Potří rendlík tlustě slaninou a vlož řízky vedle sebe do něho. Půl hodiny před jidlem je postav na prudký ohně a vyražeji-li s jedné strany silně krev i lůj, tu je obrát, máslem potří, osol a trochu je opepři, přidej kousek rozetřeného česneku, přilej lžici hovčezí polévky a dopěj je rychle. Dej je pak na mísu a ozdob je citronem na čtvrtky rozkrájeným. Smažené brambory se též k tomu masu přidají.

První vydělek Mark Twainův.

Mark Twain byl kdysi jedním ze svých přátel tázán, zda se pamatuje, kdy si vydělal sám první peníze. “Ano”, pravil, “bylo to ve škole a mám na to bolestnou upomínku. V naší škole existovalo nařízení, že každý žák, jenž svůj psací stolek poskábne tužkou neb nožem, má býti veřejně před celou školou trestán neb zaplatiti pokutu pěti dollarů. Mimo tento předpis existovala také rákoska. Věděl jsem to, ježto jsem již pocítil; byla prozklukle tvrdá. Jednoho dne byl jsem nucen vypravovat svému oteč, že jsem předpis porušil a mám volbu platiti pokutu aneb obdržeti veřejný výprask. Po té pravil oteč: “Same, bylo by příliš zarmoutující, kdyby náce jméno bylo před celou školou potupeno; pročez etci pokání platiti. Nepřeji si ale, abys něco ztratit; pojď tedy nahora.” Několik minut po té přišel jsem s nepřijemným počitem v zádech a pěti dollarů doh a rozhodl jsem se, ježto jsem byl již jednou trestán a zvykl jsem na pocit ten, druhý výprask ve škole také ještě dostati. To jsem učinil a podržel pět dollarů. To byly mé první vydělane peníze.”

Málo repy ve Francii.

Skřížen francouzské repy evkrovky jeví značný úbytek, vznesli se za měřítko rok 1913, neboť roku 1917 sklizeno bylo repy méně o 67.9 procent, čili o 148.000.000 bušů. Tento nedostatek repy vysvětluje, proč tak ualchato jest požadován ve Francii dovoz eukru. Rovněž obilí se ve Francii sklízelo pouze asi polovic, jako v normální době. Příčinou málo sklizeň je za jedno nedostatek pracovních sil a za druhé menší rozněr poli pro pěstování obilí,